

50 ÅR SOM ALBERTSLUND KOMMUNE 1973-2023

Så er vi nået hertil i historien om Albertslund Kommune. 50 år – tillykke til os!

Faktisk er Albertslund navnet på både vores kommune og vores by. Kommunen fik navnet den 25. oktober 1973. Inden da hed kommunen Herstedernes Kommune, men blev altså i 1973 omdøbt til Albertslund fordi Indenrigsministeriet ikke ville anerkende et stednavn i flertalsform.

Navnet Albertslund kommer fra den store gård af samme navn, som lå på landsbyen Vridsløselilles marker. I 1963 kom S-toget til byen, og stationen lå ved Albertslund. De sidste rester af gården forsvandt i 1964, og med udgangspunkt i jordkøbet fra gården Albertslund byggede kommunen byen Albertslund – først som bydelen Albertslund Syd og siden som den by, vi kender i dag.

Med plancherne her markerer vi de 50 år som Albertslund Kommune. Hver planche fortæller lidt om de forskellige tiår i rejsen mod jubilæet, som vi altså her i 2023 kan fejre.

God læselyst.

ALBERTSLUND I 1970'ERNE

Byen Albertslund blev til på bar mark i 1960'erne, og startede med etableringen af Albertslund Syd, som blev et pionerprojekt for tæt lav bebyggelse – det var et brud med den landsdækkende tendens om at opføre lejeboliger som etagebyggeri. Siden blev også Vest, Galgebakken og Hyldebjerg opført i 1970'erne som tæt lav bebyggelse. Den nye by havde relativt store afstande, men adskillelsen af den bløde og den tunge trafik i et helt særligt stisystem tog højde for det.

En ikke ubetydelig sten i skoen i historien om Albertslund er tagsagen fra 1975 til ca. 1981. Det er historien om problemer med utætte huse i Albertslund Syd og Vest, som gjorde det nødvendigt at lægge nyt tag på mange nye huse. I 1981 var der således lagt 160.000 kvadratmeter ny tagflade på 1423 huse.

I Albertslund har man bevidst anlagt adskilte kloaknet for spildevand og regnvand. Som mange andre steder er der lavet opsamlingsbassiner. I Albertslund er de udnyttet elegant som søer i byen, eksempler er Rådhusøen og Tueholmsøen mellem Kongsholmparken og Vallensbæk Mose.

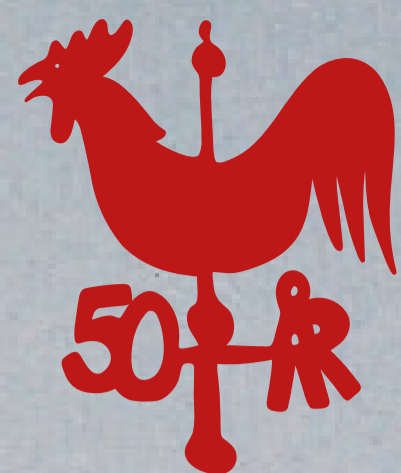
Badesøen blev hurtigt en stor succes efter åbningen i 1973. Efter den første måned havde 50.000 passeret tælleapparaterne. Søen indeholdt 3000 kubikmeter, dvs. 3 mio. liter, vand. Etableringen af søen beløb sig til 5,6 mio. kr.

Besøgsgården Toftegården, som i folkemunde kaldes Dyregården, har også 50 års jubilæum i år ligesom Friluftsbadet Badesøen og Albertslund Kommune. Gården er en lille oase af bondegårdsidyl midt i Albertslund, som åbnede som besøgsgård den 1. august 1973. Toftegården fungerer udover besøgsgård for institutioner og private som fristed for børn og centrum for naturplejen i kommunen.

Danmarksrekord?

Albertslund har nok danmarksrekord i at bygge flest børneinstitutioner på kortest tid. Da børneboomet kom i 70'erne, blev der bygget 80 institutioner og ti skoler på 15 år i Albertslund. Færre børn og sammenlægninger har medført, at der i dag er 14 daginstitutioner og fire folkeskoler i byen.

ALBERTSLUND I 1980'ERNE

I 1981 startede Albertslund Festuge, og den fortsatte til 2002 under samme navn. Det var en stor succes fra starten. Festugerne løb over 8 dage og havde et stort program af musik, dans, teater, revy, cabaret, film, oplæsning, udstillinger samt sportsarrangementer. I 1982 var Kim Larsen, Edie Skoller og Sebastian alle på programmet.

I maj 1984 fik Albertslund sin egen børnefestuge. Børnefestugen er en festuge, der er opstået nedfra af særlige ildsjæle. Børn, forældre og pædagoger deltager i alle aktiviteterne. I de fem dage børnefestugen varede i 1984 var Birkelundparken sat på den anden ende. I dag afholdes festugen i Kongsholmparken og strækker sig over tre aktive dage under mottoet "Institutioner gør noget sammen". Børnefestugen er en af stjernerne, som funkler og gør Albertslund til en helt særlig by for børnene og fællesskaber!

Her på planchen om 1980'erne skal vi også lige tilbage til 1974, hvor første udgave af det, vi i dag kender som MusikTeatret, så dagens lys. Dengang blev det etableret og døbt Aktivitetshuset omkring et torv, der fik navnet agoraen - efter græsk forbillede. Et par år efter tog huset navneforandring til Albertslundhuset. Udover agoratorvet blev både hovedbibliotek og biograf indrettet her. Agoraen blev ombygget til en koncertsal med plads til 1200 tilskuere i 1984, som en del af en større opdeling og ombygning af Albertslundhuset. Det havde nu vokset sig fra at være et lokalt aktivitetscenter til at være Vestegnens kulturhus, der nød godt af nærheden til S-toget og den centrale placering i forhold til omegnskommunerne. Huset var som i dag i stand til at holde både kongresser, rockkoncerter og internationale teaterforestillinger. I 1996 fik koncertsalen et scenetårn, der blev beklædt med lister af cedertræ. Tårnet muliggjorde endnu bedre scenografi og huset tog navneforandring til MusikTeatret Albertslund, som det hedder den dag i dag.

ALBERTSLUND I 1990'ERNE

I 1992 afholdt FN sit første klimatopmøde i Rio de Janeiro. Samme år udgav Albertslund Kommune sit og landets første grønne regnskab. Et regnskab over byens miljøbelastning. Med det lagde Albertslund Kommune sig i spidsen som grøn forkæmper. Siden blev den første Agenda21 handlingsplan udarbejdet i 1995 omkring "Tænk globalt, handl lokalt" med et stærkt samarbejde mellem kommune, borgere og erhvervsliv om en bæredygtig by. I forlængelse heraf blev landets første Agendacenter etableret i Albertslund i 1996 (I dag kendt som Verdensmålscenter Albertslund). Listen af grønne milepæle siden er lang og tæller bl.a. landets første miljøcertificering i 2007, prisen som Nordisk Energikommune i 2011 og sidst den ambitiøse klimaplan, som blev politisk vedtaget i 2021.

Fra 1992 blev det også muligt at gå baglæns tilbage til vikingetiden i Albertslund. Her blev vikingelandsbyen i Albertslund nemlig etableret som et historisk værksted med noget særligt på hjerte for byens børn. Vikingelandsbyen ligger smukt placeret i St. Vejleådal.

I 1995 kårede Jyllands-Posten Albertslund som årets by, fordi det var en by, som sikrer indhold i fritiden. Det havde Jyllands-Posten jo ret i – og i 1996 blev spillestedet Forbrændingen etableret, fordi lokale frivillige kræfter med bl.a. Kulturbagmidler transformererede kulforbrændingen til et varmt, udfordrende og selvstændigt spillested. Spillestedet drives af Foreningen Bag Forbrændingen.

ALBERTSLUND I 2000'ERNE

Albertslund er kendt som den lille kulturhovedstad, som på trods af sin størrelse tilbyder et hav af kultur, så der er noget for enhver smag – og med kvalitet. Her er kultur en mærkesag, og i år 2000 spillede Albertslunds eget symfoniorkester debutkoncert i forbindelse med nytåret. Symfoniorkestret er et produkt af en af Danmarks bedste musikskoler, som det vist ikke er en overdrivelse at kalde Albertslund Musikskole.

Et andet af de kulturelle flagskibe i Albertslund er biblioteket, som af kendere er blevet kaldt for en Rolls-Royce indenfor biblioteker. Henning Larsen står bag det moderne bibliotek, som blev opført i 2003-2004, og som stadig er en central aktør i Albertslund Kommune.

I 2008 blev "tvillingeskolerne" (Roholmskolen og Teglmosekolen, Birkelundskolen og Holsbjergskolen) lagt sammen til de to nye og større skoler Herstedøster Skole og Herstedvester Skole.

I 2009 blev første spadestik taget til tre nye daginstitutioner i den energimæssige elite. Børnehuse- ne Sydstjernen, Toftekær og Ved Vejen blev nemlig bygget som passivhuse, der både sparer energi og har et sundt indeklima. Fremtidens daginstitutioner blev de kaldt dengang, og i dag er fremtiden rykket ind og husene emmer af børneliv.

ALBERTSLUND I 2010'ERNE

I 2017 og 2018 blev Kanalen og Kanalgaden i Albertslund Centrum nyrenoveret - mundende ud i Vandhaverne og De Våde Enge. Det har skabt nyt liv ved vandet i byen. Samtidig er Albertslunds kanaler en del af byens regnvandshåndterings-system og er derfor ikke "bare" et vandløb, men er med til at klimasikre os i fremtiden. Renoveringen har været et samarbejde mellem HOFOR og Albertslund Kommune og var et led i den samlede modernisering af Albertslund Syd.

I 2011 blev Hyldagerskolen og Vridsløselille Skole til Herstedlund Skole.

I 2015 stod det nye sundhedshus og plejecenter Albertshøj færdig og tårnede sig op over det ellers lave Albertslund Centrum. Mere moderne og centralt tog det bl.a. over efter det rådhusnære plejecenter Albo og rummer nu flere velfærdstilbud, bl.a. genoptræning og lægepraksis.

I 2016 fik Albertslund sin egen kæmpe, som hedder Thomas og er lavet af genbrugstræ. Kæmpen stikker næsen frem på Høghsbjerg i Kongsholmparken og inviterer til leg. Den blev bygget af kunstneren Thomas Dambo som en del af Vestegnens Kulturuge. Således er den en del af en familie på seks glemte kæmper på udvalgte steder fordelt på Vestegnen.

I 2017 kunne vi fejre Vestskovens 50 års jubilæum. Vestskoven, som er landets største såkaldte nyplantede skov, er med til at gøre Albertslund til et af de grønneste steder at bo og leve - og Albertslund Kommune til en af landets mest skovrige.

Efter flere års samarbejde - bl.a. støttet af Norda-fonden - kunne Vikingelandsbyen i Albertslund og Kroppedal Museum indvie verdens længste vikingebro i 2019 ved en stor ceremoni, hvor broen blev døbt Haraldsbro, fordi den er en rekonstruktion af Harald Blåtands store bygningsværk i Jelling. Videoklip fra ceremonien fik mange millioner visninger over hele verden, bl.a. i USA og Kina. Flere tusinde skolebørn, borgere og andre frivillige var med til at bygge broen, som snor sig smukt over St. Vejleådalen.

20'ERNE FREMTIDENS ALBERTSLUND

I 2015 var Egon Olsen for længst færdig med at komme i Vridsløselille Fængsel, og det var de virkelig afsonende også. Men fra slutningen af 2015 og frem til 2018 fik fængslet tildelt et nyt formål fra politisk side; at huse ikkekriminelle afviste asylansøgere. I dag er området i gang med at blive udviklet til en ny bydel i Albertslund, som kommer til at hedde Vridsløse.

I 2020 slog et helt nyt og moderne gymnasium dørene op i Albertslund. Det hedder Vestskoven Gymnasium og ligger centralt i byen, så det byder alle egnens unge op til ungdomsuddannelse.

I 2020 stod også Fællesheden klar. Fællesheden er to områder med seniorboliger, som ligger i den vestlige del af Albertslund. I 2023 blev Roholmparken færdig og tilbyder nu flere nye seniorboliger, som ligger naturnært. Som nabo til Roholmparken er seniorbofællesskabet Ovalen ved at tage form med forventet indflytning ultimo 2024. Også Ka-

nalgaden 3 centralt i Albertslund tilbyder nye, flotte boliger til voksne uden børn. I det hele taget er mange nye boliger skudt flot op i Albertslund – således er mange også de senere år flyttet ind i Lækrogen og Rådhus Have i hjertet af Albertslund.

Og de næste kapitler er i fuld gang med at blive skrevet. Således står de første etaper for de nye bydele Vridsløse, Coop Byen og Hersted for døren. De første spadestik er taget og i 2025 kører den første letbane og skaber nye og bedre forbindelser til og fra Albertslund.

Hyldegår Bakker giver ny natur til byen. De sydlige bakker er på plads, og samlet set bliver det et stort rekreativt område til gavn for mange. Hyldegår Bakker vil skabe mere af det gode liv og mindre støj og gøre det muligt at bygge nye boliger i området. I 2022 blev et mountainbikespor i bakkerne indviet, og i 2023 blev en ny legeplads åbnet med en stor smuk isfugl som trækplaster.

ALT DET VI IKKE FIK MED

Der er så meget fra de 50 år, vi ikke fik med her på plancherne. For sådan er det, når man fejrer 50 års jubilæum for en kommune med så mange ildsjæle, så meget på hjerte, så mange gode ideer og så mange fantastiske kapitler.

Vi kunne også have skrevet om biodiversitet, branden i Kongsholmcentret i 2009 (ikke en god historie), Albertslund Centrum, DOLL, Gate 21 og Bygning M. Om Alle Kan Synge, rollespil i Vestskoven, Billedskolen, de 300 foreninger, de store håndbold- og fodboldstævner der hvert år holdes på idrætsanlæggene, Grøn Dag, brugergrupperne, Danmarks første politik for borgerinddragelse, Masterplan Syd, økologiprocenten, Green Cities, den første supercykelsti og de efterfølgende. Om AMC, Bakkens Hjerte, Baunegården, Storagergård og Lindegården. Om Herstedhøje, Kulturhuset Birkelundgaard, Kroppedal Museum, Manden i badekarret, Suspekt, Hjemstavnsangen og operaerne, bofællesskabet Lange Eng, Ønskeløbet, budgetdagene, Stadion og den nye hal fra 2021 og padelbanerne fra 2022. Om priserne, som Albertslund Kommune har vundet som f.eks. Nordisk Råds Natur- og Miljøpris, Børsens pris som årets erhvervsby, ELFORSK prisen, Byplanprisen og prisen som årets musikskole. Om Biotopia, lavtemperaturfjernvarme, VOKS og byens fire festivaler i 2023; Gennem Porten, Avisen Live, Badesøen Festival og Dødsgangen. Og meget meget mere, for der er sket så meget i Albertslund de sidste 50 år. Heldigvis!

albertslund.dk/50år

